

Växjö
kommun

Redogörelse för revisorernas verksamhet 2023

Innehåll

Inledning	3
Grundläggande granskning.....	5
Granskning av delårsrapport och årsredovisning 2023.....	7
Granskning av delårsrapport per augusti 2023.....	7
Granskning av årsredovisning 2023.....	7
Fördjupad granskning.....	9
Förstudie om kommunens arbete att säkerställa kompetensförsörjning.....	9
Granskning av informationsöverföring inom hemtjänsten.....	10
Granskning av Växjö kommunkoncerns krisberedskap.....	10
Granskning av otillåten påverkan.....	12
Granskning av stödfunktioner.....	13
Uppföljning av tidigare granskningar, år 2021	14
Resurser och övrig information	16

Inledning

Enligt revisionsreglementet lämnas en redogörelse över revisorernas verksamhet för år 2023. Vi har utfört vår granskning enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, fastställt revisionsreglemente, samt de lagar och förordningar som berör revisionens verksamhet. Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred, all verksamhet som bedrivs inom nämnderna. Genom lekmanrevisorerna granskar revisorerna även den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen.

Revisorerna prövar om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Målet med revisorernas arbete är ansvarsprövningen, d.v.s. revisorernas bedömning i frågan om ansvarsfrihet som lämnas till kommunfullmäktige inför dess årliga ansvarsprövning och beslut. Granskningsuppdraget är medlet att nå fram till denna ansvarsprövning.

En viktig och grundläggande del i revisionsprocessen är planering av revisionsinsatserna. En väsentlighets- och riskanalys har genomförts. Områden som har beaktats i analysen är omvärldspåverkande faktorer, organisation, verksamhet och processer. Utifrån analysen har en revisionsplan upprättats. Revisorerna har under året sammanträffat med styrelse och nämnder samt de kommunala bolagen i syfte att ge underlag för kommunfullmäktiges ansvarsprövning. Resultatet av de fördjupade granskningarna har löpande överlämnats till kommunfullmäktige.

Revisorernas årliga granskningar kan indelas följande områden:

- Grundläggande granskning
- Granskning av delårsrapport och årsredovisning
- Fördjupade granskningar

Tabellen nedan visar de granskningar som har genomförts under 2023 samt vilka dessa överlämnats till. Fördjupade granskningar lämnas direkt till granskade nämnder för yttrande och för kännedom till fullmäktige.

Genomförda granskningar	Överlämnad till
Förstudie om kommunens arbete att säkerställa kompetensförsörjning	KS
Granskning av informationsöverföring inom hemtjänsten	ON
Granskning av Växjö kommunkoncerns krisberedskap	KS, BN, NAV, ON, SBN, SN, UN, Växjö kommunföretag AB, Vidingehem AB, Växjö Energi AB, Växjö Energi elnät, Växjö fastighetsförvaltning och Värends Räddningstjänst
Granskning av otillåten påverkan	KS
Granskning av stödfunktioner	KS
Uppföljning av tidigare granskningar, år 2021	KS, ON, UN, NAV
Granskning av delårsrapport 2023	KF
Granskning av årsredovisning 2023	KF (i samband med revisionsberättelsen)

Revisorernas rapporter finns tillgängliga på: <https://www.vaxjo.se/sidor/politik-och-demokrati/organisation-och-politik/kommunens-revisorer/revisionsrapporter.html>

Grundläggande granskning

Syftet med den grundläggande granskningen är att utgöra underlag för revisorernas ansvarsprövning av nämnder och styrelser samt lekmanarevisorerna uttalande i granskningsrapporten. En viktig utgångspunkt är att arbetet ska vara stödjande och bidra till förändring av kommunens verksamhet, i enlighet med uppställda mål. Den grundläggande granskningen sker dels genom att revisorerna löpande följer verksamheten, dels genom granskningsinsatser från sakkunnigt biträde. Revisorerna följer verksamheten löpande genom att samla in fakta och iakttagelser från bland annat verksamhetsbesök, möten med nyckelpersoner och genomläsning av protokoll.

Årets grundläggande granskning har haft särskilt fokus på målstyrning. Uppgifter om nämndernas och bolagsstyrelsernas målstyrningsarbete samlades in och sammanställdes av våra sakkunniga biträden. Uppgifterna följdes sedan upp vid dialogmöten med nämndernas och styrelsernas presidier. Utifrån insamlade uppgifter och dialogmötenas diskussioner upprättades en skriftlig rapport med analys och slutsatser.

Vi bedömer att roll- och ansvarsfördelningen inom målstyrningsarbetet i huvudsak är tydlig men att styrmodellens struktur med att ta fram uppdrag och nyckeltal utifrån kommunfullmäktiges riktningssmål inte helt följs. Av rapporten framgår att styrmodellen har använts i några år, så tid har funnits för nämnderna och bolagsstyrelserna att finna sina roller. En viss otydlighet i ansvarsfördelningen upplevs finnas inom miljö- och byggnämnden. Nämnden har ett ansvar för verksamhet och personal men saknar budgetansvar. Vidare har det i granskningen lyfts fram att alla styrdokument inom ekonomi- och finansområdet upphävdes i samband med antagandet av den nu gällande styrmodellen och att alla dessa inte har ersatts med nya. Det finns ett behov av att undersöka om det innebär att nya styrdokument behöver tas fram. Vidare bedömer vi att

det finns en struktur för kommunens styrdokument. Detta då en riktlinje för styrande dokument har tagits fram inom kommunkoncernen.

Vi bedömer att nämnderna tar fram relevanta nyckeltal och uppdrag utifrån kommunfullmäktiges riktningsmål, men att det finns vissa brister i bolagens arbete. Detta då fyra av bolagen (VEAB, Wexnet, Växjö Linnaeus Science Park och Växjö & Co) inte helt följt styrmodellens struktur med att ta fram uppdrag och nyckeltal utifrån kommunfullmäktiges riktningsmål. Inom VÖFAB och Vidingehem finns behov av att utveckla framtagande av egna nyckeltal för att styra och följa upp verksamheten.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning 2023

Granskning av delårsrapport per augusti 2023

Syftet med granskningen av delårsrapporten var att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten var upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet var förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Granskningen visade att delårsrapporten inte var upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed. Detta då kommunen redovisade pensioner intjänade till och med 1997 som avsättning i balansräkningen, enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. En redovisning enligt fullfonderingsmodellen avviker från lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed. Det noterades även ett periodiseringsfel av semesterlöneskulden och andra skulder. Vidare noterades att kommunen rättat erhållna gatukostnadsersättningar, men att rättelsen avseende tidigare år inte hade gjorts helt i enlighet med gällande regelverk.

Granskningen visade också att resultatet i delårsrapporten var förenligt med de mål som fullmäktige hade beslutat om, såväl de finansiella som de för verksamheten.

Granskning av årsredovisning 2023

Granskning av årsredovisningen syftar till att pröva om denna ger en rättvisande bild av resultatet och den ekonomiska ställningen per den 31 december 2023 samt om upplysningar lämnats om händelser av väsentlig betydelse.

Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande eftersom de inte är upprättade enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Bedömningen grundas på att pensioner intjänade till och med 1997 redovisats som avsättning i balansräkningen, enligt den så

kallade fullfonderingsmodellen. Bedömningen vilar också på att kommunen avviker från RKR:s rekommendationer vid redovisningen av leasing.

Revisorerna bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt. Revisorerna bedömer att förvaltningsberättelsen innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. Vidare har kassaflödesanalysen, driftredovisningen, investeringsredovisningen och de sammanställda räkenskaperna för koncernen granskats. I denna granskning har vi inte funnit några väsentliga felaktigheter.

Fördjupad granskning

Nedan redovisas väsentliga punkter från genomförda fördjupade granskningar där revisorerna identifierat förbättringsområden. Revisionen har löpande under 2023 erhållit svar över vidtagna åtgärder från respektive nämnd och kommunstyrelsen.

Förstudie om kommunens arbete att säkerställa kompetensförsörjning

Förstudiens sammanfattande bedömning var att Växjö kommun har påbörjat ett strategiskt arbete för att klara kompetensförsörjningen.

Det bedöms att den nya arbetsmetoden för kompetensförsörjning hade goda förutsättningar att främja kommunstyrelsen och nämndernas styrning och uppföljning av kompetensförsörjningsarbetet. Vi ansåg dock att hanteringen av kompetensförsörjningsrapporterna behövde förtydligas till exempel vem som fastställer rapporterna och på vilket sätt kompetensförsörjningsarbetet ska förankras/beslutas och följas upp i kommunstyrelse och nämnder. I granskningen underströks vikten av att det tas fram en kommunövergripande kompetensförsörjningsrapport.

Det var positivt att det fanns rutiner för enkäter och avslutningssamtal med personal som avslutar sin anställning i kommunen. För att ytterligare ta till vara synpunkter från personal som avslutar sin anställning bedömde vi att även att sammanställning och uppföljning av vad som framkommer vid avslutningssamtalen borde göras.

Då denna förstudie genomförs under tiden när den nya modellen för arbetet med kompetensförsörjningen håller på att införas bedömer vi att en fördjupad granskning inom området bör göras när den nya modellen är helt implementerad.

Granskning av informationsöverföring inom hemtjänsten

Granskningens sammanfattande bedömning var att omsorgsnämnden i huvudsak hade ett arbetssätt som säkerställde att central information om hemtjänstmottagaren överfördes, men att det var en brist att dessa inte var dokumenterade.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderades omsorgsnämnden att:

- Utarbeta skriftliga rutiner för de mer konkreta arbetsmomenten inom informationsöverföringen.
- Förtydliga kraven på de privata utförarna gällande informationsöverföringen med omsorgsförvaltningen
- Utredda möjligheterna att knyta nattpatrullens omsorgstagare till en grupp i verksamhetssystemet

Granskning av Växjö kommunkoncerns krisberedskap

Granskningens sammanfattande bedömning var att det centrala och samordnande arbetet, i kommunen och kommunkoncernen, delvis bedrevs sammanhållet och ändamålsenligt. Gällande arbetet som bedrevs inom respektive styrelse, nämnd, bolag och Värends Räddningstjänst bedömdes att:

- Omsorgsnämnden, utbildningsnämnden, miljö- och byggnämnden, samhällsbyggnadsnämnden, de kommunala bolagen och Värends Räddningstjänst i huvudsak bedrev ett sammanhållet och ändamålsenligt krisberedskapsarbete.
- Kommunstyrelsen, nämnden för arbete och välfärd samt servicenämnden bedrev inte ett tillräckligt sammanhållet och ändamålsenligt krisberedskapsarbete.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderades kommunstyrelsen att:

- Till fullmäktige bereda förslag på reviderade reglementen och ägardirektiv i vilka uppgifter kopplade till krisberedskap förs in. Detta för att förtydliga ansvarsfördelningen i dessa frågor. Vidare bör ansvaret för uppgifterna att lämna hjälp till annan kommun och att ge ekonomiskt bistånd enligt lag 2006:544 fördelas i reglementena.
- Tillse att koncernövergripande styrdokument antas i kommunfullmäktige.
- Tillse att det finns en instruktion beslutad av kommunstyrelsen för kommunchef.
- Säkerställa att bolagen inte är underställd krisledningsnämnd och kommunchef i krishanteringsplanens organisationsskiss.
- Säkerställa att samhällsviktig verksamhet samordnas över förvaltningsgränser.
- Anta en krishanteringsplan för sina egna verksamheter.
- Utarbeta en rutin/riktlinje för uppföljning av incidenter i syfte att säkerställa ett systematiskt och sammanhållet uppföljningsarbete.
- Särskilt definiera och förtydliga servicenämnden och dess verksamheters roll i det systematiska krisberedskapsarbetet.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderades nämnden för arbete och välfärd samt servicenämnden att:

- I enlighet med vad den kommunövergripande krishanteringsplanen anger utarbeta förvaltnings specifika krishanteringsplaner.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderades samtliga nämnder och bolag att:

- Särskilt uppmärksamma och verka för att kritiska beroenden för den samhällsviktiga verksamheten samordnas över förvaltnings- och bolagsgränserna.
- Utveckla arbetet med övning och utbildning.
- Arbeta systematiskt med uppföljning av incidenter.

Granskning av otillåten påverkan

Granskningens sammanfattande bedömning var att kommunstyrelsen och granskade nämnder endast delvis hade säkerställt en ändamålsenlig styrning och en tillräcklig intern kontroll för att minska riskerna med otillåten påverkan.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderades kommunstyrelsen att:

- Säkerställa att den interna kontrollen på området stärks där förekomsten av otillåten påverkan undersöks och riskbedöms inom respektive verksamhetsområde.
- Tillse att rutinen för riktlinjer och representation uppdateras.
- I ökad utsträckning samordna och stötta kommunens verksamheter i arbetet med att förebygga, upptäcka och hantera otillåten påverkan inkluderande arbetssätt och metoder för arbetet samt främja erfarenhetsutbyte.
- Säkerställa att kompetensstärkande åtgärder avseende otillåten påverkan genomförs kontinuerligt i syfte att medvetandegöra begreppet, öka riskmedvetenheten och göra befintliga rutiner kända i organisationen.
- Stärka kommunens samlade insatser och uppföljning av arbetet mot otillåten påverkan, fusk, oegentligheter och bedrägerier för att medvetandegöra de insatser som görs samt synliggöra behov av åtgärder och prioriteringar framåt.
- Säkerställa att rapportering av incidenter kopplat till otillåten påverkan genomförs. I detta ingår även att tydliggöra när och hur polisanmälan ska genomföras.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderades de granskade nämnderna att:

- Säkerställa att den interna kontrollen på området stärks genom att synliggöra inom vilka områden/verksamheter/processer som otillåten påverkan kan förekomma och hur det förebyggande arbetet i sådana fall kan stärkas.
- Säkerställa att det finns dokumenterade rutiner och arbetssätt för att förebygga och upptäcka otillåten påverkan och att rutinerna medvetandegörs bland chefer och medarbetare.
- Säkerställa att rapportering av incidenter kopplat till otillåten påverkan genomförs. I detta ingår även att tydliggöra när och hur polisanmälan ska genomföras.

Granskning av stödfunktioner

Granskningens samlade bedömning var att kommunstyrelsens styrning och ledning av de stödfunktioner som togs över centralt i samband med budgeten 2020 inte var ändamålsenlig och effektiv. Vår samlade bedömning var att tjänsterna delvis upplevs som ändamålsenliga av förvaltningar och bolag men att åtgärder kvarstod för att stärka effektiviteten i de tjänster som tillhandahölls. Vi bedömde dock att svaren skiljde sig något utifrån att bolagen inte har tagit del av tjänsterna lika länge som förvaltningarna.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderade vi kommunstyrelsen att:

- Utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt vidta åtgärder för att stärka samverkan mellan stödfunktionerna å ena sidan och nämnderna/bolagen å andra samt skapa en gemensam riktning och målsättning för den fortsatta organisationen utifrån ett koncerntänk.
- Säkerställa att ansvarsområden och uppdrag för respektive stödfunktion samt roll- och ansvarsfördelning mellan verksamhet och stödfunktion, tydliggörs och förankras i organisationen.

- Tillse att avtal tecknas för samtliga tjänster som köps av bolagen från Växjö kommun som tydliggör gränsdragningar, omfattning av resurser och kostnadsnivå.
- Inrätta forum för löpande uppföljning av stödfunktionerna avseende kvalitet och nöjdhet i syfte att stärka kommunikationen kring roller och uppdrag samt fånga in förbättringsområden.
- Genomföra en samlad utvärdering av centraliseringen i syfte att identifiera fortsatta behov av åtgärder för att uppnå angivna effektiviserings- och samordningsvinster med centraliseringen.
- Verka för systematiserad benchmarking och jämförelser med andra kommuner för att identifiera lämpliga områden för erfarenhetsutbyte och jämförelse av nyckeltal.

Uppföljning av tidigare granskningar, år 2021

Granskningen gällde uppföljning av granskningar som genomfördes 2021. Syftet med uppföljningen var att bedöma om nämnder och styrelsen vidtagit åtgärder i enlighet med de rekommendationer som lämnades i den ursprungliga granskningen.

Nedanstående granskningar följdes upp.

- Granskning av insatser för att få nyanlända självförsörjande
- Granskning av likvärdig skola
- Granskning av rekrytering och bemanning inom vård och omsorg
- Granskning av kommunens näringslivsarbete
- Granskning av kontinuitet inom hemtjänsten
- Granskning av det förebyggande arbetet mot missbruk och kriminalitet hos unga
- Granskning av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier

Gällande uppföljningen av kontinuitet inom hemtjänsten framgick att omsorgsnämnden inte vidtagit tillräckliga åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen. Vidare framgick att vissa åtgärder planeras att genomföras under 2024.

Av uppföljningarna av granskningarna av det förebyggande arbetet mot missbruk och kriminalitet hos unga samt av arbetet att motverka fusk, oegentligheter och bedrägerier framgår att berörda nämnder delvis genomfört rekommenderade åtgärder. I övriga uppföljningar gjordes bedömningen att de rekommendationer som revisorerna lämnade i den ursprungliga granskningen i huvudsak hade följts.

Resurser och övrig information

Revisorerna i Växjö kommun arbetar aktivt med att utveckla revisionsarbetet i syfte att revisionen ska fungera väl som fullmäktiges och allmänhetens demokratiska kontrollinstrument.

Kommunens revisorer har under år 2023 haft 3,3 mnkr i ram till sitt förfogande för att bedriva granskningsarbete.

Revisorerna har i revisionsarbetet biträtts av KPMG.

Växjö den 15 april 2024

Olivier Rosengren

Örjan Mossberg

Anna Fransson

Carl Geijer

Göran Kannerby

Kaj Lindholm

Torgny Klasson

Stefan Fransson

Fredrik Åberg

Charlotte Wikell

Anders Franzén